

Становище

написано от член на научно жури,

за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

в СА „Д. А. Ценов” – Свищов

Рецензент: доц. д-р Пламен Иванов Петков, катедра „Статистика и приложна математика“, факултет „Стопанска отчетност“, СА „Д. А. Ценов“ - Свищов, хабилитиран в научно направление 3.8 Икономика по научна специалност „Статистика и демография“

Автор на дисертационния труд: Raphael Röttinger

Тема на дисертационния труд: „SECURITY MANAGEMENT OF PUBLIC SPORT EVENTS: A CASE STUDY ON FOOTBALL STADIUMS IN GERMANY“

Основание за написване на рецензията: Заповед №259/20.03.2025 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България, Правилника за приложение на ЗРАС в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов и решение от първото заседание на научното жури, проведено на 28.03.2025 г.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд на тема “SECURITY MANAGEMENT OF PUBLIC SPORT EVENTS: A CASE STUDY ON FOOTBALL STADIUMS IN GERMANY“ с автор Raphael Röttinger е в обем от 341 страници, от които 283 страници чист текст, 2 страници със списък на използваните фигури и таблици, три страница с използваните съкращения и абривиатури, две страници с резюме на дисертацията, 27 страници библиографска справка, 17 страници с приложения, в които са представени въпросите, включени в интервюто, проведено сред респондентите и въпросите в анкетата като количествено изследване и декларация за оригиналност. В структурно отношение дисертацията се състои от съдържание, списък с използваните фигури и таблици, списък със съкращения и абривиатури, резюме, въведение, четири части, заключение, списък с използваната литература, приложения и декларация за оригиналност.

В библиографската справка са включени общо 351 литературни източници. Демонстрирано е коректно използване на чужди мнения и коментари. В основния текст са включени 5 таблици и 11 фигури.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. Актуалност на изследването и формулирани обект, цел и задачи

Актуалността на изследваната проблематика е безспорна и е свързана със важноста на управлението на сигурността по стадионите при провеждане на футболни

мачове в Германия с акцент върху домакинството на Германия на Европейското първенство по футбол, проведено през 2024 г. Въз основа на сериозен преглед на научната литература се диагностицира степента на разработеност на изследователския проблем и на тази основа се дефинира **изследователската теза**, според която успехът при охраняването на стадиона се обуславя от комплексни фактори, свързани с избор на подходящи стратегии, прозрачна отчетност и адаптивна координация между заинтересованите страни. За постигането на успех е необходимо да се комбинират интегрирани и гъвкави подходи, които от своя страна се свързват с изпълнение на адекватни действия, насочени към разрешаване на проблеми, свързани с припокриващи се юрисдикции, развиващи се заплахи и широкомащабни събирания.

Обект на изследване е сътрудничеството на публичния и частния сектор в Германия по отношение осигуряването на охраната на футболните мачове като акцентът е върху сигурността по стадионите, домакини на мачове от Европейското първенство през 2024 г. Обхващат се институционалните и управленските механизми, които оформят публично-частното сътрудничество при осъществяването на охрана по стадионите. **Основната цел** е да се изследва сътрудничеството между публичните органи и частните организации по сигурността при справяне със сложни и непредсказуеми предизвикателства пред сигурността, и по-конкретно в контекста на мащабни събития като Европейското първенство по футбол през 2024 г. като същевременно се изследват сферите и основните проблеми при осигуряването и опазването на обществената безопасност. Към традиционните проблеми, свързани с охраната по време на футболните мачове се включват и такива, свързани с рискове от провеждане на протести срещу климата, хулиганство и терористични заплахи, както и такива, произтичащи от геополитическата нестабилност като конфликта между Русия и Украйна например. В допълнение могат да се посочат и други предизвикателства пред сигурността, които са пряко свързани с достъпността на усъвършенстваните технологии за използване и управление на дроне, както и потенциалната възможност за възобновяване на пандемията от COVID-19.

За конкретизиране на целта са поставени **5 изследователски задачи** с теоретико-методологичен и практико-приложен характер. С теоретико-методологична насоченост са задачите, свързани с обзора на съществуващата литература, предназначен за идентифициране на слабите страни при публично-частните взаимодействия при осигуряването на безопасността на стадионите и анализа на основните регулаторни документи в областта на обществената защита на спортни мероприятия. Практико-приложните задачи се свързват: с провеждане на емпирично изследване с помощта на интервюта и анкети за изясняване на предизвикателствата и възможностите, които са в основата на публично-частните отношения при охрана на спортни събития; с изучаването на казуси от минали мащабни събития, и в частност на Европейското първенство по футбол през 2024 г. за идентифициране на най-добрите практики в управлението на публично-частните взаимодействия; и с предлагане на препоръки за оптимизиране на процесите по организация и управление на безопасността, като се акцентира върху необходимите институционални реформи и стратегическата интеграция на частните охранителни фирми в процеса по защита на спортни мероприятия.

2. Обем на разработката, стил и коректност на използвания инструментариум

Разработката е с обем, значително надвишаващ общоприетите стандарти, притежава ясна структура и следва логиката на едно комплексно научно изследване. Налице е относителен баланс в обема на отделните части като акцентът е насочен към емпиричната част. Изложението е представено в логическа последователност, с помощта на която са развити изследователските идеи, доказани са авторовите хипотези и са постигнати съответните приноси. Проучени са значителен брой литературни източници, които са систематизирани по подходящ начин от автора. С това от една страна се демонстрира задълбочено познаване на съвременните научни разработки в областта на подходите за управлението на сигурността при провеждането на масови спортни прояви, а от друга е средство за представяне на собствено виждане по изследваната проблематика. Чуждите мнения са цитирани добросъвестно и коректно и в техническо отношение отговарят на общоприетите изисквания. Използваните схеми, таблици, графични изображения и приложения са съставени според правилата в статистическата теория.

В стилowo отношение информацията е поднесена коректно, в необходимата дълбочина и отговаря на завършено научно произведение. За проверка на дефинираните изследователска теза, цел и задачи е използван комбиниран подход, при който се разчита както на вторичен анализ на информация от проведени аналогични емпирични изследвания по темата, така и на набиране и анализ на първична информация с помощта на качествени експертни интервюта, количествено проучване с помощта на анкета и казуси. Подробно са представени основните детайли по проектирането на въпросник, определянето на необходимия обем на извадката, подбора на единиците в извадката и получените резултати, позволяващи да се идентифицират специфичните предизвикателства и най-добрите практики в управлението на публично-частните инициативи по отношение на организирането на безопасността на спортните мероприятия. При провеждането на емпиричното изследване са спазени всички формални изисквания и получените резултати са описани по подходящ начин и са разтълкувани съвсем адекватно. Всичко това позволява на дисертанта да изпълни коректно заложените теза, цел и конкретните изследователски задачи.

3. Автореферат, публикации по темата и спазване правилата на научната етика

Авторефератът е в обем от 40 страници и отразява точно дисертационния труд като дава пълна представа за проведеното научно изследване. Написан е в стегнат и издържан стил, с което се демонстрират уменията на докторанта за представянето на основните етапи и резултати от изследването в синтезиран, балансиран и компактен вид. Към дисертационния труд са приложени шест статии, от които една в съавторство. Две от тях са на немски език, а останалите са на английски език, като две от тях са публикувани в български списания. Публикациите са пряко свързани с темата, обекта, предмета и основната теза на дисертационния труд като отразяват в значителна степен основните идеи, представени в него. С тях се преизпълняват минималните наукометрични изисквания за дисертационен труд в научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“. Не са отчетени нарушения на обичайните правила на научната етика. Всички литературни източници са цитирани коректно в изложението и са включени в библиографската справка.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Изследван е актуален проблем, чието решение се нуждае от обективен анализ с използването на мултидисциплинарен подход, част от който разчита на коректно приложени и използвани статистически методи за набиране, анализ и интерпретиране на резултати от конкретно проведени емпирични изследвания като дълбочинно интервю и статистическа анкета. Разработката има ясна структура и следва логиката на едно комплексно научно изследване. Цитираните литературни източници, балансът между публикации на английски и немски автори и доброто структуриране на литературния обзор показват задълбочено познаване на съвременните научни разработки по темата. Използваните схеми и таблици са в достатъчно количество и подходящо онагледяват изложението и важни изводи. Формулираните изводи в края на всяка глава затвърждават впечатлението за ясна мисъл и план за извършване на изследването. Извеждането на използваните в емпиричните изследвания въпросници и анкети в приложения олекотява възприемането на изложението и резултатите от анализа.

Изразяването на авторово мнение е ясно и премерено, без да се изпада в излишна критичност. В изложението е използван научен стил и е показана много добра езикова култура. Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни приноси, които надграждат теоретичните и емпиричните изследвания при управлението и осигуряването на ефективни охранителни дейности при провеждането на масови спортни прояви. Същите са коректно дефинирани от докторанта в автореферата и съответстват на постигнатите резултати. Техният брой е сведен до четири като три от тях са резултат от проведения емпиричен анализ, а последният има методологичен характер. С практико-приложен характер са приносите, свързани с: извода, че липсата на ясно определени граници на правомощията между публичните и частните участници в сферата на сигурността водят до забавени или некоординирани реакции; предложената рамка за интегриране на нововъзникващите технологии за сигурност със спазването на законодателство, при съблюдаването на оперативна съвместимост между частните и публичните охранителни органи; емпиричното потвърждение, че на местата за провеждане на събития със стандартизирано сътрудничество в областта на сигурността са регистрирани по-малко инциденти. Методологичният принос е свързан с предложението за използването на смесени методи при изследването на мерките за сигурност, приложими както при спортни, така и при мащабни събития от друг характер. При този подход се предлага да се комбинират разнородни подходи като систематичен преглед на литературата, структурирани интервюта, количествени проучвания и сравнения на исторически казуси.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Към дисертанта имам един въпрос. В дисертацията е извършен емпиричен анализ на основните типове проблеми, възникнали при организирането на охраната на стадионите в Германия при провеждането на Евро 2024. От общо 2340 криминални инцидента са регистрирани 700 случая на физическо насилие и 140 случая на нападение срещу полицейски служители, както и използване на 50 неразрешени дрона. По отношение на други типове инциденти няма анализ и в тая връзка бих попитал има ли информация докторантът колко от тези случаи имат терористичен, етнически, религиозен или расов характер? Ако има, какъв е техният относителен дял?

V. Обобщено заключение и становище

Отчитайки завършения характер на представената разработка, вземайки предвид нейните достойнства и положителните страни, считам, че докторантът притежава теоретични знания и умения за практическо прилагане на подходящ инструментариум за анализ и е демонстрирал в необходимата степен способности за аргументирано отстояване на собствени виждания и за извършване на критичен анализ на теорията и практиката. Това ми дава основание за **положителна оценка** на дисертационния труд и предлагам на членовете на Научното жури **да присъдят** образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Публична администрация)“ на **Raphael Röttinger**.

Дата: 31.03.2025 г.

Рецензент:

(доц. д-р П. Петков)